

[Søgaard.]

naturligvis må afpasses efter de ulemper, som de militære værnepligtige har for deres vedkommende. Her kan det jo ikke nægtes, at de militære værnepligtige har mange andre former for ulemper end dem, man møder hos den civile værnepligtige. Vagttjeneste, beredskabstjeneste, risikoen for en længere tjenestetid samt mønstringer er blandt de ulemper, som den militære værnepligtige har i sin tjenestetid, hvorimod den civile værnepligtige jo aldrig vil møde de samme ting i sin tjenestetid — kun under særlig ekstraordinære forhold vil det kunne gå i den retning.

Derfor lyder ministerens forslag om en nedsættelse fra 12 til 11 måneder som rimeligt, når alle disse ting tages i betragtning. Jeg kan kun sige, at vi naturligvis i udvalget vil være lydøre over for en anden ordning omkring tjenestetidens længde end den af ministeren foreslåede, men vi vil først og fremmest høre på nogle saglige argumenter herfor.

Arne Christiansen (V):

Da vi for ikke så mange dage siden skulle finde frem til de nødvendige midler for at opfylde det løfte, der var givet med hensyn til soldaterløn, stillede venstre det som en betingelse, at denne forhøjelse af soldaterlønnen ikke kom til at gælde for de civile værnepligtige. Vi var vel klar over, at dette ville kræve en lovændring, og jeg takker ministeren for den hurtige reaktion på denne henstilling, på denne betingelse fra venstres side.

Når vi ikke har ønsket det, så er det fordi vi som hidtil mener, at der skal være en klar markering mellem dem, der må bære den militære værnepligts byrde — og det er jo stadig færre, der må det — og så dem, som vælger det civile arbejde. Der stilles stadig større krav både til uddannelse, øvelser osv. hos de militære værnepligtige, end de civile jo ofte kan vælge et arbejde, der — jeg vil ikke ligefrem sige er hobbypræget, men som er nøje sammenfaldende med deres civile arbejde. Den socialdemokratiske ordfører hr. Søgaard har netop klart illustreret den, jeg vil sige risiko, der kunne være til stede for, at de pludselig på en arbejdsplads stod som bedre aflønnede end

dem, der havde deres faste, daglige, normale arbejde dér.

Derfor er der også logik i, at denne forhøjelse ikke skal gælde de civile værnepligtige. Jeg vil understrege, at der sker ingen forringelse af den hidtidige ordning, og der vil fortsat ske regulering i henhold til dyrtiden.

Jeg har også noteret, at ministeren har benyttet lejligheden til at rationalisere en række tekniske bestemmelser i forbindelse med begæringen om overgang til civil værnepligt. Det er vel sket på baggrund af den betænkning, som værnepligtsudvalget har afgivet. Nu skal man f. eks. ikke søge om det, før man har fået sin indkaldelsesordre, men blot senest 4 uger efter.

Det tredje punkt, jeg har noteret mig, er, at ministeren alligevel ønsker en vis form for kompensation, idet der er foreslået den ændring, at det civile arbejdes varighed skal være 11 måneder. Venstre er principielt tilhænger af den nuværende periode på 12 måneder, men der bliver lejlighed til et udvalgsarbejde, og det punkt vil vi gerne se nærmere på.

Når ministeren i sin skriftlige fremsættelse fremsætter ønske om en hurtig udvalgsbehandling, så skal jeg tilsige min støtte til, at det kan ske.

Arentoft (FP):

Det lovforslag, vi har til behandling i dag, falder faktisk i to dele. Første del omhandler bestemmelserne omkring overførelse af værnepligtige til civilt arbejde. De er nok så detaljerede og vil naturligvis kræve en hel del administration, og det må undersøges, om den eventuelt kan forenkles. I virkeligheden er det ufatteligt, at en ung mand ikke på et tidligere tidspunkt kan træffe sin beslutning, om han vil aftjene civil eller militær værnepligt.

I notatet om ydelser til civile værnepligtige, bilag 2 til lovforslaget, står i indledningen:

„Civil værnepligt er en erstatningstjeneste for værnepligtige, for hvem militærtjeneste af enhver art er uforenelig med deres samvittighed.“

Ak ja! Samvittighed og samvittighed er to ting. I Frankrig f. eks. kan man kun blive militærnægter af religiøse grunde, og